

MARCUS VAN VAERNEWIJK, DE BEELDHOUWER (vader van Marcus van Vaernewijck, kronijkschrijver)

De naam Marcus van Vaernewijk roept bij iedereen de auteur van "Vlaem-
sche Audvremdigheyt", "Nieu Tractaet ende curte beschrijvinghe van dat edel
graefschap van Vlaenderen", "Cronijcke van Vlaenderen in toorte", "Den
spiegel der Nederlandscher autheyt" en vooral "Van die beroerlicke Tijden
in die Nederlanden en voornamelijk in Ghendt" voor ogen.
Dat hij een al even kunstzinnige vader had, is blijkbaar niet geweten.

Van Vaernewijck, een adellijke familie

Deze familienaam treffen we voor de eerste maal aan in de Gentse charters
van 1102. Vele lieden van deze familie hebben een vooraanstaande rol
gespeeld in het bestuur van de stad en als raadgevers of gezanten van de
graven van Vlaenderen (1). Hun naam is ontleend aan een heerlijkheid in de
oude parochies van St.-Martinus (Ekkerghem) en (klein) Mariakerke.

Stamboom (2)

- I. Arnould X Verdeline de Moerbeke (ca. 1102-1120).
I
- II. Simon X Catharina Uutendale.
I
- III. Simon X Elisabeth van Axpoele (ca. 1201-2).
I
- IV. Simon X Margaretha van Halewijn (ca. 1256).
I
- V. A) Simon X Bruysteetse.
B) Thomas X Catharina van Lovendegem.
a) Willem, prior van het karthuizerklooster.
C) Willem, schilder, stichter karthuizerklooster Rooigem.
D) Ywein, baljuw van Aalst.
I
- VI. Jacob X 1) Catherine van Daeromme X 2) Marguerite de Clerc.
(soms vermeld als zoon van V.B., soms van V.D.)
I
- VII. Olivier X Margarete Alistock.
I
- VIII. **Marcus van Vaernewijck, beeldhouwer, X Catharina Sleehaut, fa.
Lieven, heer van Raveschoot.**
I
- IX. A) Marcus (21-11-1518/20-2-1568) kronijkschrijver.

B) Pieter, kunstenaar † 1566 X Clara van Keverwyc.

a) Lodewijk.

b) Jan X Catherina van de Zype.

c) Anna X Jan Porcellis

i) Jan Porcellis, beroemde marineschilder.

Julius Porcellis, beroemde marineschilder.

De familie van Vaernewijck was zeker geen uitzondering op het feit dat edellieden zich bezig hielden met kunst. Leden van verschillende Gentse nobele families zijn vertegenwoordigd in het Gentse St.-Lukas- of schildersgild, zoals de Stoevere, de Crombrugge, van Axpoele...

Kunst uitoefenen was - zoals verkeerdelijk aangenomen wordt - geen privilege van de adel, want ook zij moesten opgenomen worden als meester in het gild alvorens zijn hun kunstactiviteiten mochten uitoefenen (3).

Over de beeldhouwer Marcus van Vaernewijck is reeds heel wat inkt gevloeid, vooral in de vorige eeuw.

Een 19de eeuwse falsificatie

De eerste maal dat de naam van de beeldhouwer Marcus van Vaernewijck in een publicatie verschijnt, dateert van 1859. In dat jaar publiceerden De Busscher en De Vigne het gildeboek van de St.-Lukasnering (4). Herhaaldelijk komt de naam van Vaernewijck voor in deze publicatie (5). In 1898 toonde de stadsarchivaris Victor Van Der Haeghen aan dat het originele gildeboek vernietigd was geworden en vervangen door een 19de eeuwse falsificatie (6). Nog steeds baseren onwetende historici zich op dit valse gildeboek, waardoor er talrijke twijfelachtige toeschrijvingen van kunstwerken gebeuren aan de Gentse school (7).

De beeldhouwer Marcus van Vaernewijck

Reeds in de 14de eeuw had een voorvader van Marcus van Vaernewijck, nl. Willem, het beroep van kunstenaar te Gent uitgeoefend. In 1385-1384 werd hij vermeld als schilder (8).

Marcus van Vaernewijck was de zoon uit het tweede huwelijk van Olivier en Margarete Alistock (die (zgn) de ouderdom bereikte van 110 jaar (9)).

De eerste maal dat we Marcus van Vaernewijck aantreffen in de Gentse documenten dateert van 21 maart 1496. Hij betaalde toen een cijnsrente van 6 s. gr. (10). Kort daarna op 20 oktober 1495 werd hij opgenomen als beeldsnijder door deken Cornelis van der Goes in het Gentse St.-Lukasgild (doc. 1). Als toegangsgeld betaalde hij 10 ponden groten, een bedrag dat de meeste kunstenaars in die periode betaalden. Dit kwam ongeveer overeen met het loon van 400 werkdagen van een gezelschap (11). Verder moest hij een zilveren schaal met op de bodem het wapen van de nering en met een ver-

gulde rand schenken aan de gilde. De schaal had als gewicht "eender troeyscher maerc" (= 244,7529 gr.) en bedroeg ongeveer 1 lb. gr. (12). Als borgen voor deze opname traden op Lauwerijns van Vaernewijck, zijn broeder, en de beeldhouwer Antoon Sallaert. Met deze laatste zal Marcus een nauwe band blijven hebben (13).

Opvallend is wel dat men hem bij zijn opname vermeld als "beeldgesnide-re", wat er mogelijks op wijst dat hij dit beroep eerder heeft uitgeoefend.

De eerste opdrachten, die hij samen uitvoerde met Antoon Sallaert, zullen waarschijnlijk door Sallaert aangebracht zijn. Een maand na zijn opname op 17 april 1496 kreeg hij samen met Antoon Sallaert van pastoor Jan van Belle en kerkmeester Laureins Ponthin de opdracht om voor de kerk van Aarsele bij Tielt een altaarstuk te maken (doc. 2). Het retabel was 7 voet breed en 12 voet hoog. Bovenaan moest een baldakijn voorzien zijn en het had geen zijluiken. Het bestond vooral uit drie nissen met in het midden het beeld van St.-Maarten twee en half voet hoog, bovenaan voorzien van een pinakel. Dit beeld werd geflankeerd door St.-Jan de Doper en St.-Rochus, beiden twee voet hoog eveneens onder een tabernakel. De drie beelden stonden op een sokkel. Als voorbeeld diende een altaar in de kapel van O.L. Vrouw van den Drogen Boom in het Gentse Augustijnerklooster, waarbij de Vier Evangelisten niet mochten overgenomen worden.

Deze opstelling beantwoordt volledig aan de laat 15de eeuwse types van altaarstukken, waarin beelden staan opgesteld. Het geprofileerde front van dergelijke retabels is rechthoekig.

De beschrijving van dit beeldhouwwerk roept min of meer het Apostelretabel te Folkärna - daterende uit dezelfde periode - voor ogen (14).

Als borgen voor dit werk traden op zijn broer Lauwereins van Vaernewijck en schilder Jan vander Bruggen. Het retabel moest geleverd worden voor St.-Maartensmis 1496. De prijs van dit retabel bedroeg 6 pond en 10 schellingen groot, en als voorschot ontvingen ze 20 schellingen. Dit was echter gebruikelijk, het geld diende om materialen te kunnen aanschaffen. De volledige som zou betaald worden als het werk voltooid was.

In dezelfde periode blijkt Olivier van Vaernewijck, Marcus' vader, gestorven te zijn (15).

Kort voor de eeuwwisseling leverde Marcus samen met Antoon Sallaert een altaarkast voor de kerk van Zevergem. Het was waarschijnlijk een vrij omvattend werk, want op 4 september 1500 was het nog niet afbetaald. We mogen aanvaarden dat het opnieuw een retabel betrof.

Het geld, dat van Vaernewijck ontving voor dit retabel, besteedde hij deels op 4 september 1500 voor de aankoop van een huis, dat eertijds stond op het pleintje tussen de Kalendarstraat en de Mageleinstraat. De aankoopsom bedroeg 10 lb. gr. VI. Dit verdwenen hoekhuis werd begrensd door de Korte Kruisstraat en de eertijds genoemde Cipressenstraat, in de 15de eeuw nog

Kalanderberg geheten. Het had een poortje dat uitgaf in de Korte Kruisstraat. Het huis was belast met renten bezet op de H. Geesttafel van St.-Michiels en de St.-Baafskathedraal. Daar de aankoop van dit huis deels betaald werd met het geld van het retabel van Zevergem moest ook Antoon Sallaert, als mede-auteur, hiermee akkoord gaan (doc. 3).

Lang is Marcus van Vaernewijck geen eigenaar geweest van dit huis, dat hij binnen de drie jaar verkocht aan Joos Bracma(n) (16). Mogelijks bewoonde Marcus van Vaernewijck reeds het van Vaernewijcksteen aan de St.-Jacobsnieuwstraat, gelegen tussen de Baai- en de Herpelsteeg. Volgens Frans Verstraeten vormde dit steen het hoekhuis met de Herpelsteeg (17).

Op 13 februari 1501 beloofde hij aan Christoffel Theirlync, Thomas Meetezone, Jan Theirlync en Elooi Meeryzoone, gildemeesters van de kerk van Everghem, een retabel te maken voor het O.L.Vrouw-altaar in deze kerk. De bak of kast moest vervaardigd worden naar een ontwerp die de notabelen van Evergem gekozen hadden. Dit ontwerp berustte reeds bij de schrijnwerker, maar de gildemeesters bezaten er een dubbel van. Het was echter gebruikelijk dat de kast niet door de beeldhouwer, maar door de schrijnwerker vervaardigd werd.

Als voorbeeld voor het beeldhouwwerk werd verwezen naar het retabel op het O.L.Vrouwaltaar in de kerk van Kaprijke. Het moest ook evenveel parken, dit zijn de onderverdelingen met de voorstellingen, hebben. Marcus van Vaernewijck moest tevens instaan voor de levering (doc. 4). Uit de beschrijving mogen we opmaken dat het een retabel was met verhalende voorstellingen, die waarschijnlijk direkt in verband stonden met O.-L.-Vrouw.

Op 21 juni 1502 was er een wettelijke vaststelling tussen Marcus en de hoger vermelde beeldhouwer Antoon Sallaert, die zes ponden groten Vl. aan Marcus van Vaernewijck (18) moest betalen voor geleend geld, werken en aangerekend geld. Waarschijnlijk heeft deze schuldbekentenis betrekking op een ander, niet nader bekend werk, dat zoals de retabels van Aarsele en Zeverghem gezamenlijk uitgevoerd was.

Het jaar nadien blijkt Marcus' vertrouwen een harde klap te krijgen, daar de schrijnwerker Nikolas de Buc hem minder kwalitatief hout heeft verkocht (19). Op 20 februari 1402 (n.s. 1403) werd de Buc veroordeeld tot het terug betalen van 2 ponden 14 schellingen Parisis aan van Vaernewijck.

In 1507 stelde hij zich borg voor zijn broer Lauwerijns (20).

Samen met Ghelie Roels stelde Marcus van Vaernewijck zich op 5 juli 1511 borg voor de beeldesnijder Jan de Smijtere, "nopens tmaken van eene tafele voor de kerke van Loochristi" (21).

Op 20 juni 1516 verkocht beeldhouwer Jan Salaert, broer van Antoon, een rente aan Marc van Vaernewijck (22).

Jan Salaert wordt thans wel eens ten onrechte vereenzelvigd met Juan de

Flandes, een schilder die op dat ogenblik reeds werkzaam was in Spanje (23).

Een belangrijke datum in de Gentse geschiedenis is zeker 21 februari 1518, de geboorte van Marcus van Vaernewijck, de bekende kronijkschrijver. Marcus van Vaernewijck de Oude moet toen reeds gehuwd geweest zijn met Catharina Sleenhaut, de dochter van Lieven, heer van Raveschoot.

Op 26 januari 1521 (1522) trad hij op bij een transactie (24).

In 1526-1527 was hij gezworene van het St.-Lukasgild (25). Zijn zoon Pieter zal dezelfde functie waarnemen in 1536-1537 (26). In 1539-1540 werd Pieter zelfs deken van het Gentse St.-Lukasgild (27). Hij was dan ook de ideale persoon om als deken in 1540 gratie te vragen aan keizer Karel (28). Wanneer onze beeldhouwer overleed is niet meer te achterhalen, maar we mogen het sterfjaar plaatsen vóór 1540, daar in dat jaar zijn zoon Pieter de hoger vermelde rente, destijds gekocht van Jan Salaert bezat.

Ondanks de talrijke opdrachten kunnen we aan hem geen enkel beeldhouw-
werk toekennen. Zij vielen waarschijnlijk ten prooi aan de Beeldenstormen,
waarvan zijn zoon Marcus ooggetuige is geweest.

Rudy VAN ELSLANDE

NOTEN

1. O.l.v. J. Beuselinck, Genealogie en heraldiek in Vlaanderen, Gent, 1967, blz. VI.
2. Gent, Stadsarchief, dossiers Vaernewyck en Porcellis, nrs. 6154 en 4890.
3. De gilde spande in 1464 tegen van Crombrughe een proces in omdat hij geen lid was van de schildersgilde; K.G. Van Acker, Victor van Crombrughe en Pieter De Keysere, in: Ghendsche Tydinghen, 21ste jg., 1992, nr. 5, blz. 285-289.
4. E. De Busscher, Recherches sur des Peintres Gantois des XIVe et XVe siècles, indices primordiaux de l'emploi de la peinture à l'huile à Gand, Gand 1859.
5. Familie Van Vaernewijck in het geciteerde boek:
Andries, schilder, meester 1448, gezworene 1496, deken 1503.
Jan, fs. Andries, schilder, meester 1494.
Jan, beeldhouwer, meester 1510, gezworene 1525.
Jan, fs. Marc, schilder, meester 1512, gezworene 1523.
Jan, beeldhouwer, meester 1532.
Louis, beeldhouwer, meester 1510, gezworene 1524, deken 1538.
Louis, fs. Marc, beeldhouwer, meester 1532.
Marc, beeldhouwer, meester 1439, gezworene 1485, deken 1504.
Marc, fs. Jan, meester 1529, deken 1535.
Pieter, fs. Jan, schilder, meester 1528, gezworene 1521, deken 1539.
6. V. Van Der Haeghen, Mémoire sur des documents faux, relatifs aux anciens peintres, sculpteurs et graveurs flamands, Brussel 1898.
7. Cfr. R. van Elslande, Lieven van Lathem, een onbekende belangrijke kunstenaar uit de 15de eeuw, in: Scheldeveld, jb. XXI, 1992, blz. 143-147.
8. Gent, Stadsarchief (verder vermeld als SAG.), Staten van Goed 1382-1383, f. 12v°.
9. J. Beuselinck, o.c., blz. 3.

10. SAG., Cheinsboek 1494-1495, f. 194 v.
11. Een gezet was iemand die zijn leertijd doorlopen had bij een meester, maar (om financiële redenen) geen meester was.
12. E. Cornelis, De kunstenaar in het laat-middeleeuwse Gent, I Organisatie en productie van de Sint-Lucasgilde in de 15de eeuw, in: Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent, Nieuwe Reeks XLI, 1987, blz. 105.
13. C. Degels, Salaert Antonis (Theunkin), beeldhouwer; & Salaert Jan, beeldhouwer, in: Nationaal Biografisch Woordenboek, blz. 762-764.
14. H. Nieuwdorp, Antwerpse retabels 15-16de eeuw, Antwerpen 1993, blz. 26-29.
15. Ontfanc van der cerlicker renten van zoenwyken: Item van den hoeyrie (= erfgenamen) van Olivier van Vaernewyc XXI s.d. par.; SAG. H. Geestafel St.-Niklaas, Rekenkamer 81 bis 1496-1497, f° 7 v°.
16. Maerc van Vaernewijc es commen... verkocht hebben Joesn. Bracma(n) meedeneerc een huus... an den Calanderbeerch bij den steenputte (= borreput) thouchuus wesende van der cuerte cruusstrate. de selve curte cruusstrate daer neffens streckende..., SAG., Jaarregister 1502-1503, f. 106.
17. F. Verstraeten, De Gentse St.-Jacobsparochie, dl. II, zestiende en 17de eeuw, I, Gent 1978, blz. 161.
18. Anthonis Salaert, beeldesnydere, es commen voor scepenen etc. Kennende tachttere ende sculdich zynde Marke van Vaernewyc, ooc beeldesnydere, de somme van zes ponden groote vlaemscher mindten goeder scult van gheleender ghelde, weerke ende andersins gherekens ghels... Dies constenteert Marc dat Anthonis elc patement zal moghen betalen eer dander valt eevenverre dat de neeringhen van der schilders ter causen van ghelycker die Marc haer, by ghelycken paymenten wettelic verbonden staet te betaelne zoo langhe metten zelven Marc dissereerde... Actum XXIen in wedemaent XVc II, SAG., Jaarregister 1501-1502, f. 116 v°.
19. Clais de Buc, scrynwercere, bekent tachter ende sculdich zynde Maercke van Vaernewyc de somme van twee (ponden) XIII s. p(ar) goeder scult gherekent gheelts ter causen ende over den coop van zeker quantiteyt van spriersschen houten, danof hy claeys hem kent vernouch van den leveringhe... Actum den XX in sprokele XVc II; SAG., Jaarregister 1502-1503, f° 65 v°.
20. SAG, Jaarregister 1507-1508, f. 21.
21. SAG, Jaarregister 1510-1511, f. 153.
22. SAG, Jaarregister 1515-1516, f. 175 v°.
23. R. Van Elslande, Juan de Flandes met name Jan van der Straten, in: Brugs Ommeland, 23ste jg., 1986, nr. 1-2, blz. 114.
24. SAG., Jaarregister 1521-1522, f° 84.
25. V. Van Der Haeghen, o.c., blz. 49.
26. V. Van Der Haeghen, o.c., blz. 50.
27. Brussel, Algemeen Rijksarchief van België, Rekenkamer nr. 18255, f° 9 v°.
28. E. De Busscher, Recherches sur les peintres et sculpteurs à Gand aux XVIe, XVIIe et XVIIIe siècle, Gent 1866, blz. 112, 360.

DOCUMENTEN

1. Maerc van Vaernewijc, beeldgesniidere, commen es voor scepenen van der Kuere in Ghend, ende bekende tachter ende sculdich zijnde cornelis van der Gous, in den name ende als dekin van der neringhe van den schilders binnen deser stede ende ter zelve neeringhe behouf, de somme van X lb. gr. in ghelde, ende een zelveren scaele van eender troeyscher maerc den boort verghult ende in den bodem gheamelgiert ende verheven metter wapene van

der zelve neeringhe algoeder scult over de coop ende vrijhede van der zelve neeringhe dat hij Maerc bij den voorn. deken ende zyne ghezworne ghezellen inne ontfanghen inde ghevrydt es. Welk voorn. somme ende scaele by Maerc beloofd te teverine ende vetalene by paymenten te wetene XX s. gr. St. Jansmesse int jaer XIIIc XCVII eerstcommende. Ende van dan voort van jare te jare, telken sent Jansmesse achtervolghende XXs. gr. gheldende totter vulder betalinghe. Ende de scaele te leverne binnen eenen jaer naer tleste payment van den voorn. somme in zulken ghelde etc. Welke betalinghe ende leveringhe van den voorn. somme ende scale te doene de zelve Gillis (Marc) bekent ende versekert up hem end up al tzyne. Ende voort zijn borghen over hem ende elc over andere Lauweryns van Vaernewijc ende Antheunis Salaert, Actum der XX oct a° XCV; SAG., Jaarregister 1495-1496, f. 61.

2. Item Jan van Belle, prochipape, ende Laureins Ponthin, kercmeesters van der kercke van Aersele bij Tielt commen zijn voor scepenen van der kuere in Ghend, ende kennen dat zij inder name van der zelve kerck met ende consente van den ghemeene prochianen besteedt hebben te makene Anthonisse Sallaert ende Maercke van Vaernewijc een upgaende verwel-sele hoogte XII voeten ende VII breet ende VII vingheren plat upgaende zonder dueren verchiert met zulcken snede zonder de IIII evangelisten als int clooster daet ten Augustijnen van Onser Vrouwen van den drooghen bome, daerinne van stellende drye beelden, te weetene deene van sente Martin hooghe II voeten ende eenen halven met eenen tabernacle daer boven ghelyc dat staet int voorseit werc ten tzaugustijnen ende over deen zijde eene beelde van sente Janne Baptiste... SAG., Jaarregister 1495-1496, f. 127v°.

3. Kennlic zy allen lieden dat Jan van den Eede filius Jans commen es voor scepenen van der kuere in ghend ende kende wel ende deuchdelic vercocht hebbende Marke van Vaernewijc een huus ende stede staende up de Calanderberch met allen den ghelaghen, plaetsen, aysementen ende vrijheden deze toebehooren ende ancleven moghen ende met eender poorte achter commende in de curte cruusstraete, Pieter de Sceppere causmakere ghehuust vooren ten Calanderberghe an deen zyde ende maghelyn achter then der van den zelve huuse in de selve cruusstrate an dandere ende wesende thouchuus der zelve belast int gheheele tzelve huus ende stede met zynen toebehoorten met VII sc. I d. gr. tsaers erfelic te lancheinse te wetene de VII s. gr. den heleghe geest van sente Michiels ende den eenen grooten der kerken van sint Jans, metgaders doven dien met XV s. gr. tsaers erfelic renten te lossen den penninc XVIe ende met V d. gr. tsaers smaels zonder meer commers. Dezen coop es ghedaen omme de somme van tien ponden grooten vlaemscher munten eenswechdraghers. In mynderinghe ende betalinghe van welker somme, zo bewijst de voornoemde Marc als coopere metgaders Anthonis Salaert voor scepenen ooc comporerende den voornoemden Janne te heffene ende ontfane van de Kerke oft kercmeesters van Zeenverghem alzulke somme van zes ponden grooten als de zelve kerke hemlieden onder hen beiden zamen noch restende es volghende zekere cedulle danof wesende, die hij Marc ende Anthonis ghezaemdlic den zelve Janne ten passeerne van diesen overghegheven letter, overmids dat hij Marc hem Antonis van zijnder porcie ende reste van der zelve cedulle ghenough ghedaen heeft. Inshelycx beloofd hij Anthonis over ende in den name van den zelve Marke ende in betalinghe van ghelijker somme die hij in hem ghehouden es, te betalene den zelve Janne de somme van drie ponden zes scillinghen gr. te lichtmesse in st. jaer eerstcommende. Dies reserveert de voornoemde Anthonis themwaerts de condicie ende besprec tussen den zelve Marke ende hem wesende te wetene dat den voornoemden dach vor betalinghen omme commen zijnde hy voor dezelve somme jaerlicx nbezetten mach rente in (sic) den penninc XVIe. Ende tsurplus ende reste teloepende XIII sc. gr. als tvulcommen van den voornoemden somene beloofd hij Marc den zelve zijnen coopere te betalene van lichtmesse over een jaer eerstcommende in zulke gelde etc. welke betalinghe van den voornoemden III lb. VI sc. gr. ende XIII s. gr. Zy Anthonis ende Marc beloofd, bekent ende verzekert hebben up hemlieden ende al thuerer,

ende nopende des opdracht van den sommen van VI lb. gr. bevrijdt an de kerke van Zeuverghen als voren, belooft hin Marc den voornaemden Janne zijnen vercoopere te houde staende ende garandeerne telovende vorts de voornaemde Marc alle den costen die hij Jan ter caussen van den inninghe van der zelver scult hebben zal van procureurs oft anderzins hem Janne betalene ente over te legghene, zo dat hy Jan daeraf gheenene cost hebben en zal dat hij hem daeraf instandt ende vergelt over zal. Ende in bet. zekere cousenterende tzelve zijne ghecochte huus inde stede met zijnen toebehoorten, zekere ende conterpande blivende toter vulder betalinghe. Actum de Ille in sept. XVc.

(In de marge staat daarbij vermeld:) Ghedat hij consente van Lauwereins van den Broucke als d'actie hebbende hij opdrachte also verre als angaet de rente, myds dat hij die jeghens hem kende ghelost zijnde. Actum XIIIer meay XVcIII, bymy J. de Brune; SAG., Jaarregister 1500-1501, f. 4.

4. Kenlic zij allen lieden dat Maerc van Vaernewyc commen es voor scepenen van dfer Kuere in Ghend kende ende lijde dat hij heeft ende bij desen belooft Christoffels Theirlync, Thomaes Meetezone, Jan Theirlync ende Loy Meeryzone als guldemeesters in de kercke van Everghem, te leverne ende makene eene taefele die staen zal up den altaur van Onser vrouwen in de selve kercke, in deze mazniere te wetene dat de zelve taefele moet ghemaect zijn naer eene taefle die staet te Caprye up Onser Vrouwen altaer ende moet in hebben alzoe velen paerken als die heeft, dies moet den bac veronderdeelt ende ghemaect zijn naer eenen patroen ent ghemaect ende veronderdeet es dewelcke de notabele van der prochyne ghecoozen hebben, den welken voors patroen ghedeelt es in twee, deen heelft es onder den weerman ende dander onder de voors. gulxdemeesters, dies zoe dal de voorn. paercke maken Jan van den Steelant, diez men seyt pater, ende dat omme de somme van XXI l. gr. die de voors. guldemeesters beloven te betalene den derden ghereet vander derde als vorsteke es ende tderde derde ter leveringhe vande wercke dat by guldemeesters selven up hemlieden ende al thaerlieden ende de voorn. Maerc de leveringhe ende tbekomsten van de wercke ende taefle ooc up hem ende al tzyne. Voort es borghe over hem Laureys van Vaernewijc zijn broeder ende de voorwarde van desen selven xelcke ghemaect jeghen Jan Creppe (Jan Crop) die overleden es deser weereit. Ider met wel te meeste ende zyne mede daeraf metslegghen, Actum den... (geen datum); SAG., Jaarregister 1500-1501, f. 49v°.

DE AFSTAMMELINGEN VAN MARCUS VAN VAERNEWIJCK

IXB Pieter († 1566), heerlijkheden Zwijnaarde.

I

X Jan X Catharina van de Zype, heer van Diepenbroek.

I

XI François (20-7-1570, † 1627) X Jacqueline de Bacquere.

I

XII Denis († 1670), X 1) Anna van der Meeren X 2) A.-M. de Cerf.

XIII Floris-Bonaventure (1650-1721) X Barbe Odile de Hellin.

Tak: *GENT*

MECHELEN

XIV Claude-Bon. (1693-1750) X Maria-T. de Hellin

Jean-C. (1695-1761) X 1) Hélène de Crombrugge X 2) Marie-Françoise de Crane

I

I

XV François-F. (1737-1800) X 1763 Isabella Dons de Lovendeghem

Georges (1724-1803) X Maria Carola de Siqueya

I

I

- XVI Charles-C. (1767-1835) a) Albert X Jeanne Nys
 X 1) Julie de Lauretán
 X 2) Josephine de Baillet (5 dochters) b) Antoine (°12-12-1797).
- I
- XVII Prisca (°1826) X Ernest de Ghellinck
 d'Elseghem
- I
- XVIII a) Amaury de Ghellinck d'Elseghem
 Vaernewijck
- XVIII b) René de Ghellinck d'Elseghem
 Vaernewijck
-

OPROEP AAN ONZE LEZERS

Wij weten niet hoeveel Gentenaars zich interesseren aan de Heemkunde, maar te oordelen aan het aantal leden van onze Kring, moeten er dat toch enkele duizenden zijn.

In feite is dat normaal, iedereen heeft immers een speciale band met de stad waar hij geboren werd. Vele jeugdherinneringen zijn onverbreekelijk verbonden met een huis, een school, een straat, een plein. Dit gevoel van verbondenheid wordt nog versterkt door het feit dat men geleidelijk heel wat vertrouwde herkenningspunten met dewelke men een affectieve band had ziet verdwijnen om, helaas, zeer dikwijls plaats te maken voor iets dat in geen geval als een verbetering kan beschouwd worden.

Vandaar de nostalgie naar "wat eens was", naar het "Gent van toen". Er zijn 2 soorten heemkundigen: de passieven en de actieven.

De passieven zijn mensen die geïnteresseerd zijn in het verleden van hun stad en die met de grootste belangstelling alles lezen wat daarover verschijnt.

De actieven - en die groep is veel groter dan wij aanvankelijk dachten - hebben hun interesse uitgebouwd tot een uiterst zinnige hobby. Al wat zij tegenkomen over een Gents onderwerp houden zij bij, zij klasseren het, brengen het over op fiches of steken het in hun computer. Sommigen kan men regelmatig tegenkomen in het Stadsarchief waar zij het een of ander onderwerp uitpluizen, zo maar, voor hun eigen plezier.

Wij hebben met verbazing kunnen vaststellen dat hier heel wat mensen zitten die een echte schat aan inlichtingen verzameld hebben, inlichtingen die zij alleen kennen en die, wanneer zij verdwijnen, definitief verloren zullen gaan. Is dat geen grote zonde?

Zou het geen goed idee zijn er voor te zorgen dat de vrucht van die honder-